

Aan: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaltbommel
Hogeweg 11
5301LB Zaltbommel

Betreft: Zienswijze voorontwerp bestemmingsplan Buitenstad van 9 juli 2020
(NL.IMRO.0297.ZBMBP20190018)

Geachte college,

Op de website van de gemeente is het voorontwerp bestemmingsplan Buitenstad gepubliceerd. Daar wordt o.m. gemeld: *“Dit plan maakt het mogelijk om de voormalige scheepswerf ten westen van de binnenstad te ontwikkelen tot een aantrekkelijk woon- werk- en verblijfsgebied.”*

Hierbij maakt stichting Veiliger Zaltbommel en comité bezorgde burgers haar zienswijze kenbaar over dit voorontwerp bestemmingsplan.

i. Klimaatverandering ontkend

Het college neemt met het bestemmingsplan, zoals dat er nu ligt, de gevolgen van de klimaat verandering niet serieus. De afspraak, al jaren terug gemaakt, dat er niet in het winterbed van de rivier mag worden gebouwd, wordt geschonden. De gevolgen van de klimaatverandering dienen zich inmiddels steeds duidelijker aan. Het grilliger patroon van neerslag en de grotere waterstromen die de Waal te verwerken krijgt, horen hier helaas bij en ook de stijging van de zeespiegel heeft gevolgen voor de afwatering en waterhoogte in de rivieren, want als de zee hoger komt te staan, kan dat het rivierwater flink opstuwen - zeker tijdens de juist toenemende afvoeren in de winter. Dat betekent een grotere kans op wateroverlast, ook landinwaarts. Het knelpunt in de Waal bij Zaltbommel is alom bekend. De geplande nieuwbouw betekent geen extra ruimte maar een nieuwe hindernis voor het water.

ii. Risicovolle vrachtaart onvoldoende meegewogen

De nieuwe woonwijk zal bij hoog water soms (deels) in de Waal liggen, maar bevindt zich iig altijd nabij de vaarstroom waar zeer risicovolle vrachtaart over gaat. Veiligheids- en gezondheidsaspecten die tot nu toe onderbelicht zijn betreffen o.m. het varende ontgassen en de luchtvervuiling door het vrachtverkeer over de Waal. Ook onvoldoende uitgewerkt is het risico van een plasbrand. Gesteld wordt in veiligheid studie van de Antea Group: *“Bij een plasbrand in het water is de locatie minder goed voorspelbaar omdat de vloeistof zich onvoorspelbaar kan gedragen in het water (door bijvoorbeeld stromingen).”* Vreemd genoeg worden geen aanvullende bouwkundige eisen geëist voor het bouwen: *“Dit komt”, zo staat in het rapport, “doordat de kans dat een brandende plas de oever bereikt en daardoor effecten heeft op de strook land langs de oever, klein is.”* De onderbouwing van het laatste ontbreekt. Nader onafhankelijk onderzoek is dus wenselijk ook in relatie tot de onder 3 en 4 genoemde argumenten (zie hierna)

iii. Calamiteiten stroomopwaarts bij spoorbrug / Martinus Nijhoffbrug onvoldoende in oogschouw genomen

In de nacht van woensdag op donderdag 5 december 2019 is een tanker met de gevaarlijke stof kaliumhydroxide in de mist tegen een pijler van de spoorbrug op de Waal bij Zaltbommel gevaren. Spoorverkeer en autoverkeer op de A2 werden stilgelegd, en hulpdiensten werden opgeschaald naar GRIP1. Een dergelijke calamiteit op de Waal is geen uitzondering. Zo heeft een duwbak in de vroege ochtend van zaterdag 22 februari jongleden één van de pijlers geschampt van de spoorbrug in Nijmegen, waarbij ook een ponton werd geraakt. Bij een aanvaring met de spoorbrug in Zaltbommel kan lekkage ontstaan, of kan het beschadigde vaartuig richting woonwijk afdrijven. Door een lekkage kunnen ontbrandbare - op het water drijvende - plassen meegenomen worden met de kans dat deze in de nabijheid van de Buitenstad tot ontbranding komen. Het rapport van Antea Group meldt dat de geplande woonwijk in een plasbrandaandachtsgebied ligt. De veiligheid studie geeft ook aan dat het plangebied *“is gelegen binnen het invloedsgebied van de toxische stoffen; LT3, GT3 en GT5. Een incident met deze stoffen kan leiden tot een gifwolk. Een gifwolk kan letale en/of gezondheidsrisico's met zich mee brengen voor de personen in het plangebied”* Met al deze kennis, met dit benul van gevaren, met dit inzicht in risico's wordt de benodigde acceptatie van het restrisico door de gemeenteraad een netelige kwestie. Nader onafhankelijk onderzoek is daarom dringend gewenst.

iv. Bunkerschip als risicobron mag in de veiligheidsanalyse niet buiten beeld blijven

De aanwezigheid van het bunkerschip Zaltbommel, door burgemeester Peereboom al genoemd als één van de – voor de stad Zaltbommel - grotere risicobronnen, en de mogelijkheid van een ernstig incident aldaar met gevolgen voor de woonwijk zijn niet meegenomen. Wederom: Een extra en onafhankelijk onderzoek is wenselijk.

v. Is nagedacht over de veiligheid van kwetsbare toekomstige bewoners en zijn vluchtroutes uitgewerkt?

Calamiteiten kunnen zich op veel manieren voordoen. Hoog water, scheepvaart ongelukken, en calamiteiten op spoor, op de A2, of bij het bunkerschip zijn allemaal risico's.

Hoe is het gesteld met de kwetsbare groepen? Ouderen zijn een belangrijke doelgroep voor de nieuwe woonlocatie. Maar hoe kunnen zij zichzelf bij een calamiteit in veiligheid brengen? Zijn of worden er speciale voorschriften voor de bouw en ruimtelijke inrichting voorgeschreven ?

vi. Veiligheid voor kinderen goed geborgd?

De Waal eist veelvuldig slachtoffers, vaak zijn dat kinderen of jongeren die te dichtbij of zelfs in het water gaan spelen. Hoe is daarop geanticipeerd met richtlijnen en kaders voor deze woningbouw dichtbij de oever, dichtbij gevaarlijke stromingen?

vii. Wonen op gegarandeerd schone grond.

Naar verluid blijven (sommige) reeds vastgestelde verontreinigingen in het plangebied bestaan. Dat is niet acceptabel; niet als bijkomend ongerief voor de toekomstige bewoners, en niet om deze verontreiniging als sluimerende belasting door te schuiven naar de komende generatie.

viii. Werken aan Duurzaamheid is als uitdaging onzichtbaar.

De bouw van een nieuwe woonwijk biedt kansen voor duurzaamheid. De gemeente zet ook in op duurzaamheid. Op de website van de gemeente staat: *'We laten de wereld beter achter voor de volgende generatie.'* Maar het voorontwerp toont een sobere, en karige aanpak, die het best verwoord kan worden als 'voldoen aan de (minimum) normen die de wet stelt'. Dit is niet het oppakken van een uitdaging en benutten van kansen. Hoe zit het bijvoorbeeld met de mogelijkheden voor de Buitenstad voor duurzame energie en het benutten van hernieuwbare energie?

ix. Voorlichting over de plannen schiet tekort

Op 25 augustus jongstleden heeft de toegezegde voorlichtingsbijeenkomst plaatsgevonden. Voor wat betreft de overige informatieverstrekking lijkt de gemeente op haar eigen website te volstaan met de duiding van het bestemmingsplan Buitenstad Zaltbommel van 9 juli 2020 (verwijzing naar de overheid website www.ruimtelijkeplannen.nl), de duiding van het voorbereidingsbesluit van 25 januari 2018 (verwijzing naar dezelfde website) en een korte terugblik op de informatie bijeenkomst met daarbij een herhaling van de boodschap dat zienswijzen ingediend kunnen worden tot en met 16 september en een tweetal tips voor wie geïnteresseerd is in een woning in de Buitenstad. Meer is er met de zoekterm 'Buitenstad' op de website van de gemeente niet te vinden.

Hoe burgers verder participeerden, wat de klankbordgroep heeft ingebracht, hoe het project aansluit bij het programma duurzaamheid, en voor welke afwegingen de raad nog staat, is onvindbaar op de gemeentelijke website.

Op buitenstad-zaltbommel.nl, een website waar de gemeente naar verwijst, en waarvan de status onduidelijk en de inhoud twijfelachtig is, wordt aan deze zaken ook geen aandacht besteed.

Naar aanleiding van het voorgaande verzoeken de stichting en het comité u met inachtneming van deze negen zienswijzen het huidige plan terug te halen naar de ontwerptafel, een hernieuwde dialoog te voeren met de burgers van Zaltbommel en met een nieuw voorontwerp bestemmingsplan te komen.

Stichting Veiliger Zaltbommel en Comité bezorgde burgers verzoeken u tevens om hen over het vervolg van de procedure te informeren.

Hoogachtend,

Stichting Veiliger Zaltbommel en Comité bezorgde burgers

